

370,000 Kv. Men hedder det der, at de ikke alene kunne benyttes til Oplagshuse og Oplagspladser, men ogsaa til Anlæg af saadanne industrielle Etablissementer, for hvilke det er af Bigtighed at være i Nærheden af Ind- og Udfibningssteder. Se, saaledes ere de Grunde bestaaende, om hvilke der her er Tale. Vil jeg nu anfætte Værdien af disse Grunde til en 10 Kr. pr. Kv. Men — det er vel ikke for meget — saa have vi alene allerede derigjennem en Værdi af 3—4 Millioner Kroner, hvorover der disponeres (Ville: Er det Statsejendom?) Ja, det skal jeg strax komme til, naar det ærede Medlem blot vil give Tid. Nu siger man: ja, men er det Statsejendom? Jeg svarer, at selv om det nu ikke er Statsejendom, saa er saa meget fuldstændig vist, at Staten som Følge af Fortets Veliggenhed havde det i sin Magt at gjøre den Del af Arealet omkring Byen brugeligt (Afbrudelse). Ja, det ærede Medlem maa erindre, at, som Fortet nu ligger, er Arealet ubrugeligt til Bygninger, — det er sandt — men idet Krigsministeren gjør denne Transaktion, faar det en Værdi. Det er overhovedet en ganske ny Sætning, at dette skal gjøres gratis. Saa maa man med det Samme sige, at Demarkationslinien maatte ophæves gratis. (Ville: Der var ogsaa dem, der mente dette). Der var ganske vist dem, der mente det, men Rigsdagen var ikke entig deri, den var endogsaa misforstået med Maaden, hvorpaa Ophævelsen fandt Sted, idet man mente, at man ikke fik nok for Demarkationsliniens Ophævelse. Det er fra mange Sider fremhævet, at det var en meget for billig Forretning, Kjøbenhavns Kommune der gjorde. I alt Fald er det givet, at Ophævelsen ikke fandt Sted gratis, og jeg kan ikke se rettere, end at Forholdet er ganske det samme her. — Men hertil kommer, at der her er Tale om et Stykke af Statens Forstrand. Altsaa, selv om der ikke var Tale om Servitut og, hvad der ellers har været Spørgsmaal om, saa er det et Stykke af Statens Forstrand, der ligger udenfor denne Del af Langelinie og Kalkbrønderifortet, et Stykke Forstrand, som tilhører Staten, og denne Forstrand har en Værdi. Altsaa, hvorledes man end betragter Sagen, om man blot betragter den fra det samme Synspunkt som Demarkationsliniens Ophævelse, hvorved det allerede er afgjort, at dette Land har Værdi, eller man betragter Statens Ret som en Servitutret eller som anden Eiendom, saa er det i alt Fald en Værdigjenstand, Staten har. Dette fremgaar ogsaa tydeligt deraf, at Havnevesenet har paataget sig Forpligtelser. Thi hvorfor skulde ellers Havnevesenet have paataget sig Forpligtelser, naar det ikke troede at have Fordel af Ordningen? Altsaa, Krigsministeriet har faaet Betaling af Havnevesenet derved, at dette lægger Underlaget til Fortet, men at Betalingen er bleven saa ringe og netop har fundet

Sted i en finantsiel værdiløs Gjenstand, er det Uheldige og det, der maa paalægges. Nu siger det ærede Medlem (Hørup): Ja, men Transaktionen har kun fundet Sted mellem to Ministre, den har ikke fundet Sted mellem Andre end Statsmyndigheder. Men derved kommer det jo væsentlig an paa, hvorledes det forholder sig med Havnevesenets Indtægter og Udgifter. Derom er Spørgsmaalet. Man kan disputere om, hvorvidt Havnen er en Statshavn eller ikke, saa længe som man vil; det har ingen Betydning for dette Spørgsmaals Afgjørelse. Jeg anser det for givet, at man paa ingen Maade kan betragte Havnevesenet som Statsinstitution. Hverken Havneraadet eller Havnevesenets Bestyrelse ere Statsinstitutioner. Havnekapitainen er ikke Statsembedsmand. Havneraadet er helt kommunalt og vælges i Henhold til Loven af Kommunalbestyrelsen, og Havnekapitainen indsættes af Indenrigsministeren efter Indstilling af Havneraadet. (Verg: Men Havnen.) Ja, med Hensyn til Havnen kan der disputeres, om det er en Drlogshavn, eller om den er Kjøbenhavns Havn; men Spørgsmaalet bliver: Hvor gaa Indtægterne hen, og hvorfra komme Pengene? Ere vi raadige over Kjøbenhavns Havns Indtægter og Udgifter? Nei, vi ere ikke raadige over nogen af Delene. Rigsdagen erkjender, at den ikke har Spor af Raadighed over Kjøbenhavns Havns Indtægter og Udgifter. (Verg: Det er ikke rigtigt!) Jo, det er meget vigtigt, umbtagen for saavidt man kan sige, at Rigsdagen kan ophæve de Udgifter, som tilflyde Kjøbenhavns Havn, eller tillade, at de vedblivende flyde ind i Havnekassen. Paa selve Budgettet har derimod Rigsdagen ingen Indflydelse; det er Rigsdagen fuldstændig uvedkommende. Der er et Reglement for, hvorledes dette Budget skal være affattet; det er en Bedtægt, der er affattet af Indenrigsministeren i Henhold til Loven om Kjøbenhavns Havnevesens Ordning; men hverken paa Bedtægten eller endnu mindre paa det i Bedtægten omtalte Budget har Rigsdagen nogen Indflydelse. Forholdet er altsaa dette, at en Indtægt eller en Del af Statsformuen, som vi lade gaa over i Havnevesenets Hænder, lade vi gaa ud af Bevillingsmyndighedens Magt, og det er fuldkommen tilstrækkeligt for os til at tage vor Stilling i denne Sag. Thi hvorledes man end betragter Sagen, er det ganske sikkert, at de Værdier, som gaa over til en anden Myndigheds Raadighed, gaar ud af vor Raadighed. Det er det Afgjørende for Bevillingsmyndigheden, som Forholdet er, og derom er det, at det væsentlig her gjælder, og ikke om Andet. Jeg tilftaar forresten, at, hvad der mest har interesseret mig i den ærede Ordførers Foredrag, var den Sætning, han begyndte at argumentere mod, og som egentlig var hans Hovedargument, at